

D. Kučić Grgić*

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Trg Marka Marulića 19, 10 000 Zagreb

Znanost u prolazu: znanstvenice približile istraživanja građanima

8. ožujka 2025. • Zagreb

Na Međunarodni dan žena, 8. ožujka 2025., Trg bana Josipa Jelačića postao je otvoreni laboratorij i znanstvena pozornica u sklopu znanstveno-popularnog događaja "Znanost u prolazu". Manifestacija okuplja istaknute znanstvenice iz različitih disciplina, koje izlaze iz laboratorija i fakultetskih dvorana da bi svoja istraživanja približile građanima na pristupačan i interaktivan način. Cilj događaja je potaknuti javnost na veće razumijevanje znanosti, popularizirati znanstvene spoznaje te pokazati kako istraživanja izravno utječu na svakodnevni život.

Organizatori događaja bili su dr. sc. Inga Patarčić (MDC Berlin), dr. sc. Dario Lečić (HRZZ) i Udruga Penkala, koji su okupili vodeće hrvatske znanstvenice da bi prenijele svoja znanja i entuzijizam prolaznicima svih generacija.

Znanost na ulici – od mikroba do svemirskih oluja

Građani su imali priliku sudjelovati u raznovrsnim znanstvenim prezentacijama i raspravama, gdje su istraživačice objašnjavale teme iz prirodnih, tehničkih, biotehničkih i društvenih znanosti. Zainteresirani prolaznici mogli su saznati kako mikroorganizmi oblikuju okoliš, što nas špiljski pauci mogu naučiti o ekosustavima, kako potresi nastaju, ali i kako ih proučavamo te na koji način Sunčeve oluje utječu na Zemlju. Razgovaralo se i o mikroskopskim algama, ulozi perilica rublja u energetskej održivosti, misterijima razvoja mozga, kao i o učinkovitosti alternativne medicine. Istraživačice su također predstavile ekološki održive građevinske materijale, ulogu mikrobiologije u dijagnostici zaraznih bolesti, kao i najnovija istraživanja u veterinarskoj medicini.

Mikroorganizmi, biopolimeri i održiva ambalaža

Među istaknutim sudionicama bile su i izv. prof. dr. sc. Dajana Kučić Grgić i doktorandica Hrvatske zaklade za znanost Anja Rakas, mag. ing. oecoin. sa Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, koje su građanima otvorile vrata fascinantnog mikrosvijeta mikroorganizama. Predstavile su njihovu ključnu ulogu u zaštiti okoliša, razvoju biopolimera, ali i ulogu organske kemije u sintezi spojeva, potencijalnih lijekova u sprječavanju rasta mikroorganizama. Posebnu pažnju privukla je biorazgradiva i kompostabilna ambalaža, razvijena u sklopu projekta "Proizvodnja i razvoj kompostabilne ambalaže iz otpadne biomase za pakiranje industrijski prerađenih prehrambenih proizvoda" (NPOO.C3.2.R3-I1.04.0059). Građanima je objašnjeno kako se iz otpada može proizvesti ambalaža koja se u potpunosti razgrađuje u okolišu, čime se smanjuje ekološki otisak i potreba za plastikom dobivenom iz fosilnih goriva.

Sudionici su imali priliku opipati i isprobati uzorke ekološke ambalaže, što je dodatno potaknulo razgovore o održivoj budućnosti i nužnosti prelaska na biorazgradive materijale.

* Izv. prof. dr. sc. Dajana Kučić Grgić
e-pošta: dkucic@fkit.unizg.hr

Za najmlađe je organizirana mini-radionica, gdje su djeca ponijela kući paketiće s osnovnim alatima mikrobiologa, potičući njihovu znatiželju i istraživački duh. Odraslima su podijeljene biorazgradive i kompostabilne vrećice, koje je donirala tvrtka Bio-Mi d. o. o. iz Matulja, na čemu im srdačno zahvaljujemo.

Spoj znanosti i građana u srcu grada

Trg bana Josipa Jelačića na jedan je dan postao dinamična znanstvena pozornica, gdje su prolaznici svih generacija imali priliku približiti se znanosti na interaktivan, zanimljiv i pristupačan način. Sunčan dan, znatiželjni posjetitelji i strastvene znanstvenice stvorili su inspirativnu atmosferu, pokazujući da znanost nije zatvorena u laboratorijima, već živi u svakodnevnom životu – od okoliša i zdravlja, preko svemira, do održivih tehnologija budućnosti.

Brojni razgovori, pitanja i diskusije dokazali su da građani žele znati više, a upravo je izravan kontakt s istraživačima ključan u jačanju povjerenja u znanost. Osim što su stekli nova znanja, posjetitelji su imali priliku sudjelovati u eksperimentima, isprobati biorazgradive materijale, ponijeti edukativne poklone i otkriti fascinante priče iz svijeta istraživanja.

Ovaj događaj nije samo prilika za popularizaciju znanosti već i moćna inspiracija za buduće generacije istraživača, koji će nastaviti graditi mostove između akademske zajednice i društva. Svaka nova spoznaja, svaka podijeljena priča i svaki postavljeni upit korak su prema društvu koje razumije, cijeni i koristi znanost za bolju budućnost.

Uz toliko entuzijazma i pozitivne energije, veselimo se sljedećem izdanju Znanosti u prolazu!

Proizvodnja i razvoj kompostabilne ambalaže
iz otpadne biomase za pakiranje industrijski prerađenih
prehrambenih proizvoda (NPOO.C3.2.R3-II.04.0059)

Projekt se financira iz
Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO),
kroz poziv Podrška transferu tehnologije